

ToryodSMEs

Newsletter

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) โดยความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ & สสวพ. สกว.

www.ku.ac.th

http://pptc.ku.ac.th

เทคโนโลยีทางการตลาด จากเอกสารสิทธิบัตรนานาชาติ

พนัชกร แห่งถาวร

สิทธิบัตรในวิธีการทางธุรกิจ

สิทธิบัตรในวิธีการทางธุรกิจ เป็นช่องทางที่ถูกต้องตามกฎหมายสำหรับคุ้มครองและให้สิทธิผูกขาดความเป็นเจ้าของแก่บุคคลหรือบริษัท ในกระบวนการดำเนินธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการดำเนินธุรกิจนั้นๆ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่รับจดสิทธิบัตรวิธีการทางธุรกิจแต่เราสามารถสืบค้นวิธีการทางธุรกิจของต่างประเทศมาใช้ในการเรียนการสอนและใช้ในการพัฒนาธุรกิจได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ซึ่งสิทธิบัตรทางการตลาด (marketing) ก็จัดเป็นสิทธิบัตรในวิธีการทางธุรกิจเช่นกัน

เทคโนโลยีทางการตลาด

การตลาดในโลกยุคไร้พรมแดนนี้ อาจกล่าวได้ว่าไร้ขอบเขต สินค้าจากประเทศที่ห่างไกล เช่น สินค้าจากยุโรป หรืออเมริกา ก็หาซื้อได้ในประเทศไทย หรือในทางกลับกันสินค้าของประเทศไทยก็มีขายในยุโรปและอเมริกาเช่นเดียวกัน

แต่เพราะเหตุใดประเทศไทยจึงมักเสียดุลการค้าให้กับต่างประเทศ ทั้งๆ ที่ประเทศไทยมีวัตถุดิบและทรัพยากรที่หลากหลาย นั่นอาจเป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่เครื่องมือและเทคโนโลยีต่างๆ ยังไม่มีคุณภาพพอที่จะนำมาผลิตแปรรูปสินค้าในปริมาณมากเพื่อทดแทนแรงงานที่มีจำนวนน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้านที่มีแรงงานมากเช่นประเทศจีน และสินค้าที่มีคุณภาพเพียงพอเท่ากับประเทศที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมเช่นญี่ปุ่น จึงเป็นเหตุให้การส่งออกของประเทศจึงมักขาดดุลอยู่เสมอ

เราสามารถเรียนรู้เครื่องมือเทคโนโลยีของประเทศที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมได้จากการสืบค้นเอกสารสิทธิบัตร เพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับประเทศไทยและ กับประเภทของอุตสาหกรรมของไทยและพัฒนาคุณภาพสินค้าของเราให้มีคุณภาพที่ดีมากยิ่งขึ้นการสืบค้นสิทธิบัตรนานาชาติ จึงเป็นสิ่งที่นักวิชาการ และผู้ที่สนใจ ควรให้ความสนใจ เพื่อพัฒนาและต่อยอดเทคโนโลยีในการผลิตสินค้า เพื่อความเข้มแข็งในการแข่งขันของตลาดสินค้าไทย อันจะนำมาสู่ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจไทยในอนาคต

สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มก. IFRPD, KU.

InnovationSME.com

Toryod.com

เอกสารสิทธิบัตรนานาชาติเปิดเผยเทคโนโลยี กรรมวิธีการผลิตสินค้าทุกชนิดทั่วโลก

เอกสารสิทธิบัตรนานาชาติ เป็นแหล่งรวมสุดยอดเทคโนโลยีการผลิตสินค้าทุกชนิดทั่วโลก เป็นแหล่งระดมสมองรวมความคิดของคนทั้งโลกเป็นเทคโนโลยีที่ได้สะสมมานานหลายร้อยปี ใหญ่ที่สุดและทันสมัยที่สุด มีตั้งแต่ไอเดียสิ่งประดิษฐ์เรื่องง่าย ๆ ไปจนถึงเทคโนโลยีทันสมัยที่สุดของโลกที่บริษัทยักษ์ใหญ่ของโลกได้คิดค้นและยื่นขอรับสิทธิบัตร โดยได้เปิดเผยเทคโนโลยีทันสมัยไว้ให้ผู้สนใจได้สืบค้น และนำไปทดลองวิจัยพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีได้ในทุกประเทศ แต่ห้ามผลิตจำหน่ายเชิงพาณิชย์หรือผลิตขึ้นใช้ในประเทศที่สิทธิบัตรเรื่องนั้นๆ ได้จดสิทธิบัตรไว้ และประเทศนั้นๆ รับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว เราสามารถรู้ได้ว่า สิ่งประดิษฐ์ที่เราคิดค้นขึ้นมา นั้นซ้ำซ้อนกับผู้อื่น หรือมีผู้ประดิษฐ์แล้วหรือไม่ จากการสืบค้นสิทธิบัตรนานาชาตินั่นเอง

วิธีการสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรนานาชาติ

ท่านสามารถเชื่อมโยงเข้าไปสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรนานาชาติทั่วโลก ได้ที่เว็บไซต์ ต่อยอด ดอท คอม (www.toryod.com) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และเว็บไซต์ อินโนเวชั่น เอส เอ็ม อี (www.innovationSME.com) ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยจากหน้าแรกของต่อยอด ดอท คอม ท่านสามารถเชื่อมโยงเข้าไปสืบค้นสิทธิบัตรทั่วโลก 50 ล้านเรื่อง จากฐาน worldwide ของสำนักงานสิทธิบัตรยุโรปที่ <http://ep.espacenet.com> เชื่อมโยงเข้าไปสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรสหรัฐอเมริกาประมาณ 7 ล้านกว่าเรื่องที่ www.uspto.gov เชื่อมโยงเข้าไปสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรญี่ปุ่นกว่า 3 ล้านเรื่องที่ www.jpo.go.jp สืบค้นสิทธิบัตรองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก www.wipo.int สืบค้นสิทธิบัตรไทย www.ipthailand.org โดยเชื่อมโยงตรงไปยังหน้าสืบค้น (search page) โดยตรงไม่ต้องคลิกเข้าไปหลายชั้นกว่าจะถึงหน้าสืบค้นสิทธิบัตรของสำนักงานสิทธิบัตรประเทศนั้นๆ เว็บไซต์ ต่อยอด ดอท คอม ได้อธิบายวิธีการสืบค้นเอกสารสิทธิบัตร ประเทศต่างๆ ข้างต้นเป็นภาษาไทยไว้ที่หน้าแรกของ www.toryod.com และที่หน้าสืบค้นสิทธิบัตรประเทศต่างๆ ที่ <http://www.toryod.com/aboutpatent.php>

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - สวท.
Agricultural Research Development Agency (Public Organization)

วิสัยทัศน์

www.arda.or.th

“สำนักงานจะต้องเป็นสถาบันหลัก เพื่อสนับสนุนงานวิจัย พัฒนาและส่งเสริม
รวมทั้งงานด้านการตลาดและธุรกิจสำหรับทรัพย์สินทางปัญญาและผลผลิต
จากงานวิจัยการเกษตร เพื่ออนาคตที่มั่นคงด้านการเกษตรของชาติ”

การสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรยุโรป ทำได้โดย

เข้าไปในเว็บไซต์ ต่อยอด ดอท คอม (www.toryod.com) แล้วเลือกสืบค้นสิทธิบัตรยุโรป หรือเข้าไปในเว็บไซต์ <http://ep.espacenet.com> และพิมพ์คำว่า **marketing** ในช่อง Keyword(s) in title หรือ Keyword(s) in title or abstract ผลการสืบค้นพบว่ามีจำนวนสิทธิบัตรทั้งหมด 2,453 เรื่อง ต่อจากนั้นเข้าไปที่ Classification search เพื่อสืบหาหมวดหมู่ ผลจากการสืบค้นหมวดหมู่สิทธิบัตรในเรื่องการเลือกตั้ง มีทั้งหมด 10 หมวด ดังต่อไปนี้

หมวด G06Q30 (การพาณิชย์ เช่น การตลาด การจับจ่าย การออกไปเสิร์ฟ การประมวลหรืออิเล็กทรอนิกส์เชิงพาณิชย์) ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
US2007061208	Method and system for marketing and/or Shopping วิธีการและระบบสำหรับการตลาดหรือการซื้อสินค้า
US2007011046	Method of marketing วิธีการทางการตลาด

หมวด G06Q10 (การบริหารจัดการ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน การจอง การจัดการทรัพยากร หรือแผนการบริหาร) ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
CA2569573	Dynamic business method and apparatus for direct marketing วิธีการขับเคลื่อนทางธุรกิจและเครื่องมือสำหรับการขายตรง
AU2003207623	Techniques for building construction and marketing เทคนิคสำหรับการสร้างธุรกิจและการตลาด

หมวด A61K8 (เครื่องสำอางหรือสิ่งที่เตรียมไว้คล้ายกันสำหรับห้องน้ำ)

หมวด A23G3 (ขนมหวาน ลูกกวาด ขนมมาร์ชแพน ผลิตภัณฑ์เคลือบหรือสอดไส้) ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
WO2004045306	Method for marketing and generating revenue from edible thin film วิธีการสำหรับการตลาดและการสร้างรายได้จากแผ่นฟิล์มที่บริโภคได้
WO02071859	Improved cotton candy marketing and packaging system and related product พัฒนาการตลาดของขนมสายไหม หีบห่อและสินค้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน

หมวด H04H60 (การจัดเตรียมเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลโดยตรงหรือช่วงเวลาที่ไม่มีการเผยแพร่ ระบบที่สัมพันธ์กับการเผยแพร่)
ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
US2005111837	Method and kit for conducting marketing research using DVD technology วิธีการและเครื่องมือสำหรับควบคุมการวิจัยทางการตลาดโดยการใช้เทคโนโลยีดีวีดี
WO0049746	INTEGRATED TELEVISION AND INTERNET INFORMATION SYSTEM การใช้โทรทัศน์และระบบเครือข่ายสารสนเทศ

หมวด A01K31 (โรงเรือนเลี้ยงนก)

หมวด B65D85 (ตู้บรรจุสินค้า หีบห่อที่บรรจุสินค้าหรือหีบห่อที่นำมาปรับใช้เป็นพิเศษสำหรับผลิตภัณฑ์หรือสิ่งของ เช่น ถัง ถัง
ใส่ของเหลว ขวด กล่อง กระจ่าง ก่องกระดาศหรือพลาสติก เขี่ยก ถังขนาดใหญ่ กรวย และที่บรรจุผลิตภัณฑ์ที่ล้ำหน้าไป
กว่านี้ ได้แก่ ภาชนะบรรจุที่มีการประดับตกแต่งหีบห่อ ปิดสนิท หรือพอดีกับสิ่งของหรือวัตถุบับนั้นๆ ภาชนะบรรจุพื้นฐาน)
ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
US2004157119	Batteries, accessories, marketing bundles and marketing methods แบตเตอรี่ โปรแกรมประกอบ บรรจุภัณฑ์เพื่อการตลาดและวิธีการทางการตลาด
CA2544903	SYSTEM AND METHOD FOR DISPLAYING AND MARKETING INDOOR FLOWERBULBS ระบบและวิธีการนำเสนอและในการตลาดด้านดอกไม้

หมวด G06Q40 (การเงิน เช่น การธนาคาร การลงทุน หรือกระบวนการภาษี; ประกันการวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือเงินบำนาญ)
ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
US2005251472	marketing of transaction card การตลาดทางด้านการ์ดที่บรรจุข้อมูลทางธุรกิจ
US2004002875	System and method for improved insurance marketing ระบบและวิธีการสำหรับพัฒนาตลาดการขายประกัน

หมวด A01K1 (ที่อยู่ของสัตว์ อุปกรณ์ที่มีใช้ในการก่อสร้าง ลักษณะที่เป็นการปลูกสร้าง สิ่งปลูกสร้างที่มีที่ระบายอากาศ)
ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
US5080044	Litter marketing, use and disposal box ตลาดขายของเก่าซึ่งเป็นของใช้ที่ถูกต้องแล้ว

หมวด G01F17 (อุปกรณ์ที่ไม่ต้องหยอดเหรียญ สำหรับการเช่าสิ่งของ สาธารณูปโภค และบริการ) ตัวอย่างเอกสารสิทธิบัตรในหมวดนี้ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
US2005191110	Method of marketing lip balm วิธีการทางด้านการตลาดของลิปบาล์ม
CA2535736	PROGRESSIVE PROMOTIONAL MARKETING SYSTEM ระบบการตลาดที่ส่งเสริมความก้าวหน้า

แผนที่สิทธิบัตรเทคโนโลยีด้านการตลาด (marketing) เราสามารถทำการดาวน์โหลดข้อมูลในโปรแกรมแมทริวเพื่อช่วยในการสืบค้นข้อมูลเอกสารสิทธิบัตรจากชนิดข้อมูลต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น Title (ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์) Inventor (ชื่อผู้ประดิษฐ์) Applicant (ชื่อผู้ขอรับสิทธิบัตร) Patent Number (หมายเลขสิทธิบัตร) เป็นต้น

เลือกดึงข้อมูล (Download) รายละเอียดการประดิษฐ์ (Description) ข้อถ้อยสิทธิ์ (Claim) เอกสารหน้าแรกในรูปแบบไฟล์ชนิด PDF (First Page PDF File) รูปภาพ (Drawing) และดึงข้อมูลสิทธิบัตรในหมวดหมู่เดียวกัน (Download Patent Family)

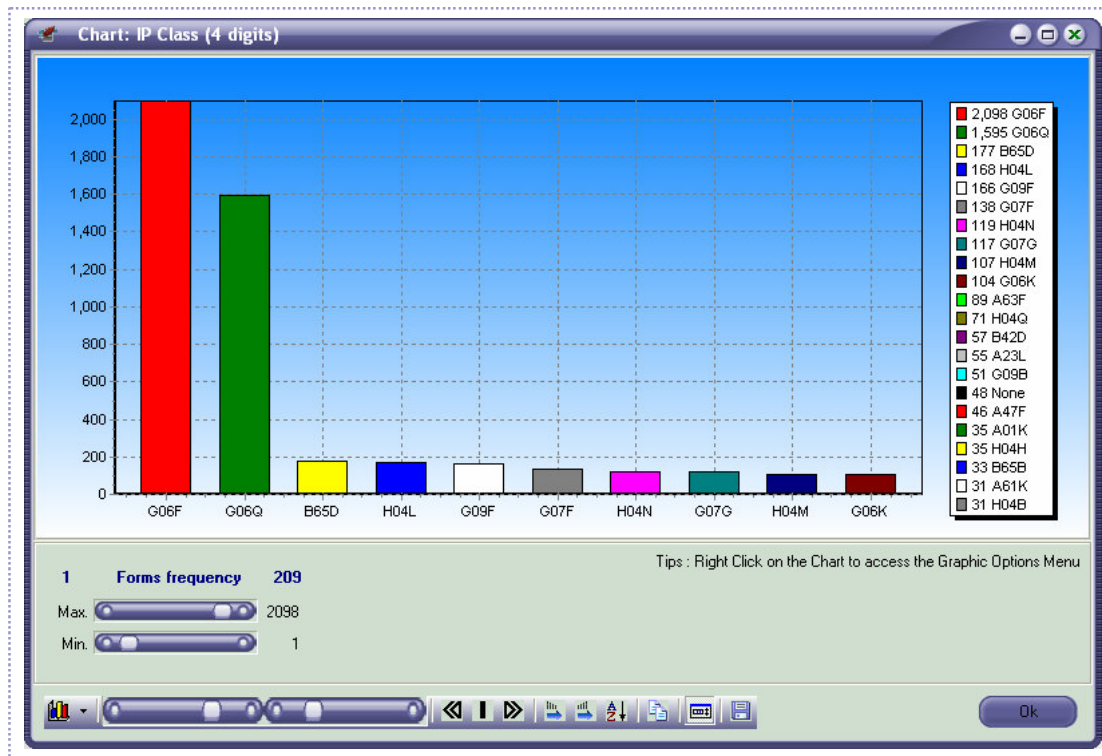
สืบค้นด้วยคำสืบค้น (Keyword): ว่า [marketing](#) ในส่วน ชื่อเรื่อง (Title) และ บทคัดย่อ (Abstract)

เลือกดึงข้อมูล (Download) ในส่วนเนื้อหารายละเอียด (Description), ข้อถ้อยสิทธิ์ (Claim) และ ภาพเขียน (Drawing) จากฐานข้อมูลของสำนักงานสิทธิบัตรยุโรป (espacenet) และสหรัฐอเมริกา (USPTO) ตั้งแต่ปี 1900 พบเอกสารสิทธิบัตรที่สัมพันธ์กับคำสืบค้นดังกล่าวจำนวน 4,045 เรื่อง

แผนที่สิทธิบัตรด้านการตลาด

เมื่อดาวน์โหลดข้อมูลเอกสารสิทธิบัตรการตลาดทั้ง 4,045 เรื่องสมบูรณ์ โปรแกรมจะแยกการวิเคราะห์ตามชนิดข้อมูล (Field) ต่างๆ คือ การจัดหมวดหมู่สิทธิบัตรระหว่างประเทศ (IP Class) การจัดหมวดหมู่สิทธิบัตรในกลุ่มยุโรป (E Class) ปี (Year) ผู้ประดิษฐ์ (Inventor) ผู้ขอรับสิทธิบัตร (Applications) และความสัมพันธ์อ้างอิงของสิทธิบัตร (Patent family) ซึ่งจะแสดงผลของข้อมูลชนิดต่างๆ ด้วยหมายเลขสิทธิบัตร ชื่อการประดิษฐ์และรายละเอียดต่างๆ ของสิทธิบัตร ทำให้สะดวกในการวิเคราะห์ทั้งแผนที่ภาพรวม ดูแนวโน้มของเทคโนโลยี ทิศทางการวิจัยพัฒนาของบริษัทคู่แข่งอันเป็นประโยชน์ในการวางแผนการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ของบริษัท ยังสามารถศึกษาไปถึงรายละเอียดของเอกสารสิทธิบัตรแต่ละเรื่องได้ สามารถคลิกเข้าไปดูรายละเอียดของการประดิษฐ์ (description)

ตัวอย่างการวิเคราะห์วิเคราะห์แนวโน้มของเทคโนโลยีจากการจัดหมวดหมู่สิทธิบัตรระหว่างประเทศ
ระดับหมวดหลัก (International Patent Classifications Analysis 4 Digits)

พบว่า แนวโน้มของหมวด G06F ซึ่งเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลตัวเลขด้วยระบบไฟฟ้า (ELECTRICAL DIGITAL DATA PROCESSING) มีจำนวนสิทธิบัตรมากที่สุดถึง 2,098 เรื่อง
ตัวอย่างสิทธิบัตรในหมวด G06F ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
WO03046686	ADVERTISING COMPLIANCE MONITORING SYSTEM ระบบโฆษณาด้วยกล้องโทรทัศน์วงจรมืด
WO9927478	METHOD AND SYSTEM FOR COLLECTING AND PROCESSING MARKETING วิธีการและระบบเพื่อการเก็บรวบรวมและดำเนินการข้อมูลการตลาด DATA

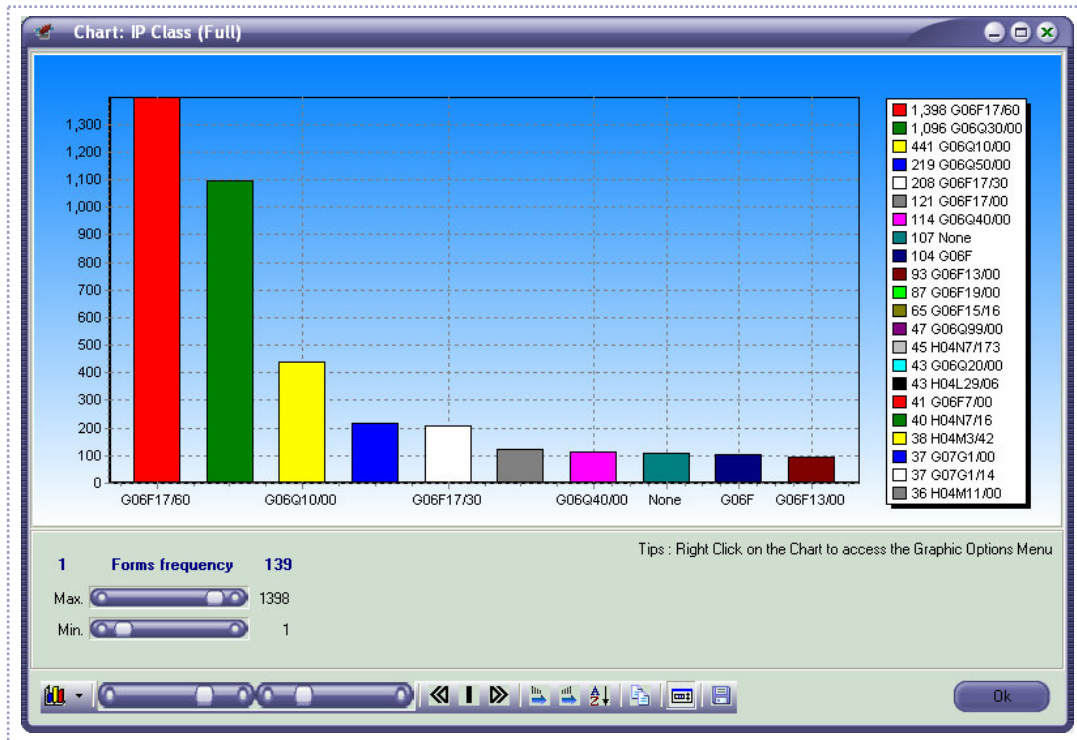
กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

www.ipthailand.org

เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยทรัพย์สินทางปัญญา

ตัวอย่างการวิเคราะห์แนวโน้มเทคโนโลยีจากการจัดหมวดหมู่สิทธิบัตรระหว่างประเทศ
ระดับหมวดย่อย (International Patent Classifications Analysis Full)

พบว่า แนวโน้มของเทคโนโลยี ในหมวดย่อย G06f17/60 ซึ่งเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การค้า การจัดการ การควบคุมตรวจสอบตรา หรือการคาดการณ์ เครื่องคิดเงินอิเล็กทรอนิกส์ นอกเหนือจากการประมวลผลข้อมูลในเชิงตัวเลข (Administrative, commercial, managerial, supervisory or forecasting purposes (electronic cash registers other than digital data processing aspects thereof) โดยมีการประดิษฐ์มากถึง 1,398 เรื่อง จากทั้งหมด 4,045 เรื่อง ตัวอย่างสิทธิบัตรในหมวด G06f17/60 ได้แก่

หมายเลขสิทธิบัตร	ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
WO2004044809	SYSTEMS AND METHODS FOR PRICE MATCHING ON FUNDS TRANSFERS ระบบและวิธีการเพื่อการแข่งขันราคาในการถ่ายโอนเงินทุน
WO03069508	METHOD AND SYSTEM FOR AGRICULTURAL DATA COLLECTION AND MANAGEMENT วิธีการและระบบเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมและการจัดการ

สรุป : การสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรโดยใช้หมวดหมู่ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตลาด ทำให้สืบค้นได้สะดวกรวดเร็ว และนำมาต่อยอด จะทำให้เกิดการก้าวกระโดดทางเทคโนโลยีแก้ปัญหาการทำงานวิจัยซ้ำซ้อนกับงานที่ได้มีผู้เปิดเผยไว้แล้ว ทำให้งานวิจัยหรือโครงการมีความทันสมัย ได้งานวิจัยต่อยอดเชิงลึก สามารถสร้างนวัตกรรมที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้แนะนำให้อาจารย์นิสิตนักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านธุรกิจ ได้ทำการดาวน์โหลดเอกสารสิทธิบัตร และการทำแผนที่สิทธิบัตรที่เว็บไซต์ ต่อยอด ดอท คอม (www.toryod.com) และอ่านบทความน่าสนใจเกี่ยวกับสิทธิบัตรอันเป็นประโยชน์ จากเว็บไซต์ ต่อยอด ดอท คอม ที่ <http://www.toryod.com/article.php>.....